

Silahlı Qüvvələrimiz Vətən müharibəsində otuz ilə yaxın Ermənistanın işğali altında qalan torpaqlarımızı azad etməklə və bu il sentyabrın 19-20-də keçirilən antiterror tədbirləri nəticəsində ərazi bütövlüyüümüz tam bərpa edildi.

Hazırda Qarabağ və Şərqi Zəngürzurda genişmiqyaslı tikinti-quaruculuq işləri aparılır. Uzun illərdir ki, yurd həsrəti çəkən təxminən 4 min keçmiş məcburi köçkünlər artıq yurduna qovuşub. Lakin bu proses daha sürətli və maneəsiz ola bilərdi, əgər düşmənin məkri, xisliyi ilə üzləşməsəydi.

İşğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə silahların susmasına baxmayaraq, hələ də hərbi və mülki şəxslər ya həlak olur, ya da xəsarət alırlar. Bunun səbəbi isə ermənilərin dədə-baba torpaqlarımızı mina tarlalarına çevirməsidir. Proses hələ Birinci Qarabağ müharibəsi dövründə aparılıb və iki müharibə arasındakı dövrdə də davam edib. Bunu nəticəsidir ki, Azərbaycanda 30 ildə 3 mindən çox insan minadan zərər görüb.

2020-ci ildən indiyədək 300-dən çox vətəndaşımız mina partlayışından zərər görüb. Onlardan bəziləri mina partlaması nəticəsində həlak olub, bəziləri isə müxtəlif dərəcəli xəsarətlər alıblar. Mina qurbanlarının 90 faizi sürücülər və kənd təsərrüfatı ilə möşğül olanlardır.

Vətən müharibəsindən sonra 300 nəfər mina qurbanı olub

Ermənistanın ölkəmizdə aparıldığı mina terrorunun miqyası kifayət qədər böyük və təhlükəlidir. Təxminən hesablamalara əsasən, işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə ermənilər tərəfindən 1,5 milyona yaxın mina basdırılıb, 9 min kvadratkilometrə yaxın ərazi minalarla çirkəndirilib. Azad edilmiş ərazilərin 80 faizi hələ minalardan təmizlənməyib. Çünkü bu, olduqca uzun çəkən və mürəkkəb prosesdir.

Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) Səbinə Əliyeva "Azərbaycanda əlliliyi olan şəxslə-

Dünən Ağdamda yenə də mina partlayıb. Hadisə rayonun işğaldan azad edilmiş ərazisində baş verib. Minaya düşən Vaqif Əkbərovun sağ ayağı dizdən aşağı amputasiya edilib.

"Azərbaycan Minatəmizləmə Agentliyinin (ANAMA) məlumatına görə, noyabrın 27-dən dekabrın 3-dək Tərtər, Kəlbəcər, Ağdam, Laçın, Füzuli, Şuşa, Qubadlı, Xocavənd, Cəbrayıł və Zəngilanda 37

Bundan 3 mindən çox vətəndaşımız zərər çəkib

də 1991-ci ildən bu günə qədər 357 nəfəri uşaqlar, 38 nəfəri qadın olmaqla 3416 nəfər minadan zərər çəkən kimi qeydiyyata alınıb".

114 min hektara yaxın ərazi minalardan təmizlənib

Ermənilər tərəfindən basdırılan minalar məcburi köçkünlərin öz yurdlarına qayıtmamasına da əngəl törədir. Partlamamış hərbi sursat, o cümlədən minalar və digər partlayıcı qalıqlar bu ərazilərin ekosisteminə ziyan vurur.

Azərbaycan Minatəmizləmə Agentliyinin (ANAMA) məlumatına görə, noyabrın 27-dən dekabrın 3-dək Tərtər, Kəlbəcər, Ağdam, Laçın, Füzuli, Şuşa, Qubadlı, Xocavənd, Cəbrayıł və Zəngilanda 37

piyada əleyhinə mina, 24 tank əleyhinə mina, 579 Partlamamış Hərbi Sursat (PHS) aşkarlanıb. Bildirilib ki, 2575, 9 hektar ərazi mina və PHS-lərdən təmizlənib.

ANAMA-nın Maarifləndirmə, Beynəlxalq və İctimaiyyətlə Əlaqələr idarəsinin rəis müavini Fərid İsayev "Azərbaycanda əlliliyi olan şəxslərin və mina qurbanlarının müdafiəsi" mövzusunda keçirilən "dəyirmi masa"da çıxışı zamanı deyib ki, Qarabağda hərbi teyinatlı olmayan ərazilərdə də çoxlu minalar basdırılıb: "Qarabağda 1.5 milyon mina basdırılıb. Qarabağda qəbiristanlıqlar, su quyuları da mina və partlamamış hərbi sursat ilə çirkəndirilib. Antiterror əməliyyatları na qədər Qarabağda 147 988 min hektar ərazi ağır çirkəndirilmiş, 675 570 min hektar ərazi isə orta və

az ərəfələndirilmiş hesab edildi. Ermənistən tərəfindən Azərbaycana vəriliş mina xəritələrinin səhv olmasına bizim işimizə təsir edir. Ümumiyyətlə 113.698 hektar ərazi təmizlənib. Bu günə qədər 30.763 piyada əleyhinə, 18.546 tank əleyhinə mina zərərsizləşdirilib. 2075 nəfər mina təmizləyən, 151 mina təmizləmə maşınından istifadə edilir".

İşğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə mütemadi olaraq vətəndaşlarımızın mina qurbanına çevriləməsi xəbərləri Ermənistən mina terrorunun davam etdirini göstərən faktdır. Qeydə alınan faciəvi faktlar düşmənin cinayətkar mahiyyətini bir daha ortaya qoyur.

**Ülkər XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"**